

[Forsvarsministeren]

afgivet i maj 1983, skyldes den manglende frigivelse af den såkaldte »Final Report« uafsluttede drøftelser om, hvorvidt det kunne ske uden samtidig at afsløre noget om beredskabet. Rapporten er ikke senere blevet frigivet.

Spm. nr. S 742

Til forsvarsministeren (3/7 84) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvorfor udleverede de amerikanske myndigheder den endelige rapport om »Coontz«-uheldet til Danmark som det eneste Harpoonkøberland som følge af missilykken på »Peder Skram«, hvis de to uheld som oplyst over for mig af ministeren ikke er umiddelbart sammenlignelige?«

Svar (11/7 84):

Forsvarsministeren (Engell):

Det amerikanske uheld fandt sted den 14. juli 1981. De amerikanske flådemyndigheder orienterede samme måned de forskellige brugere af Harpoonsystemet, herunder det danske søværn, om uheldet. Af orienteringen, der er omtalt i kommissionsdomstolens beretning, side 58, fremgik, at årsagen til uheldet var betjeningsfejl begået af afprøvningspersonel, og at hverken konstruktionsfejl eller materielle fejl bidrog til hændelsen. Det fremgik videre, at de amerikanske flådemyndigheder havde iværksat en generel sikkerhedsundersøgelse af Harpoonsystemet, og at flådemyndighederne ville tilstille alle Harpoonbrugerne resultatet heraf og eventuelle anbefalinger.

De oplysninger, de amerikanske flådemyndigheder bebudede i orienteringen fra juli 1981, blev modtaget i søværnets materielkommando i oktober 1982, jfr. beretningen side 59.

Commander J. R. Williamson fra det amerikanske søværn bekræftede senere over for kommissionsdomstolen, jfr. beretningen side 59, at »Coontz«-uheldet alene skyldtes menneskelige fejl, udeladelse af en række punkter i testproceduren samt sammenblanding af forskellige tests: Missile Built-in-test, hvortil en særlig sikkerhedsnøgle benyttes, samt Firing-test. Der kan endvidere henvises til beretningens side 68, hvoraf fremgår, at ingeniør Elgaard Jensen til kommissionsdomstolen

forklarede, at sikkerhedsnøglen var udleveret til testen på »Coontz«, og at affyringsgrebet blev påvirket under denne.

I forbindelse med søværnets materielkommandos nedsættelse den 8. september 1982 af en undersøgelsesgruppe, som gennem undersøgelser skulle fremdrage og beskrive sådanne forhold af teknisk og betjeningsmæssig art, som kunne fastslås – subsidiært antages – at have været årsag eller have medvirket til den utilsigtede affyring fra »Peder Skram« den 6. september 1982, blev Commander J. R. Williamson fra det amerikanske søværn konsulent for gruppen.

Da Commander Williamson var bekendt med omstændighederne omkring det amerikanske uheld, men naturligvis ikke på dette tidspunkt kunne vide noget om omstændighederne omkring det danske, som først senere blev klarlagt at afvige afgørende fra det amerikanske, navnlig derved, at sikkerhedsnøglen ikke var udleveret ved det danske uheld, forekommer det ikke unaturligt, at han til brug ved den danske undersøgelse overlod de danske myndigheder de amerikanske erfaringer i form af »Harpoon Weapon System Safety Review, Final Report«, som er resultatet af den ovenfor nævnte generelle sikkerhedsundersøgelse af Harpoonsystemet.

Vedrørende frigivelsen af den endelige rapport henvises til min besvarelse af spørgsmål nr. 741.

Spm. nr. S 743

Til forsvarsministeren (3/7 84) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvorledes vil ministeren forklare, at Harpoonuheldet på den danske fregat »Peder Skram« foranledigede US-Navy til at sende underretning til alle Harpoonlandene om det forudgående uheld på den amerikanske fregat »Coontz«, hvis uheldene som oplyst af ministeren over for mig ikke er umiddelbart sammenlignelige?«

Begrundelse

Der henvises til den af US-Navys Commander Williamson afgivne forklaring for den danske kommissionsdomstol (s. 60).

Svar (11/7 84):